



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria In Regvlas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. III. de Reservatione dignitatum, nec non suorum & S. R. E.
Cardinalium familiarum beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62377)

cum onere prædicationis & S. Scripturæ lectionis: & tertiam partem annuum dignitatum, & beneficiorum vacantium in quatuor anni mensibus, videlicet primo, quarto, septimo & decimo mense, post acceptationem Concordatorum, similiter viris graduatis & per universitates nominari conferre debeant. Denique quod non solum nullæ gratiæ expectari, nec reservationes speciales, vel generales ad beneficia d. regni à Papa petere possunt, sed nec lites, & causæ beneficiales in Rom. Curia tractari agitari valeant, & aliàs ut plenissimè legitur in Const. Leonis x. ad quam latissimè scripsit Petrus Rebuffus.

C *Non est opus*) Tutius tamen est illam exprimere, ut docet Rebuffus *praxi, tit. forma signaturæ simplicis provisionis, in verbo, specialiter, vel generaliter.*

D *Quod Monasterium*) Cave intelligas de quolibet Monasterio. Nam textus iste loquitur de Monasteriis solitis commendari, quæ Monasteria hic reservata, aliàs Consistorialiter dicuntur, eò quia de ijs consistorialiter per viam scedulæ provideri solent, ut tradit præter Gomefium in p. 15. *quædam Jurrog. Collig. Mandosius ad hanc Reg. q. 3. n. 3. & Anast. Germonius in n. Indultis Car. §. Regularia n. 7.*

E *Expirasse per ejus obitum*) Aliud dicendum in beneficiis affectis, ut noster Glossographus probat, & exemplis illustrat ad Proæmium vestri propter istud.

IN REGVLAM III.

ARGUMENTA.

- | | |
|--|---|
| 1. Major dignitas quæ dicatur in Ecclesia Collegiata. | 8. Curialis qui habet partem seu portionem ut loquuntur, à Cardinali ut associet eum, &c. an illius beneficia sint reservata. |
| 2. Monachi & Fratres, qui differant remissivè. | 9. Reservatio est odiosa quoad Ordinarios & Curiales. |
| 3. Beneficia ut sint reservata debent esse perpetua. | 10. Aliud est esse de familia, aliud de familiaritate. |
| 4. Præceptoriarum quatuor, ut hic, non sunt reservata. | 11. Beneficia familiarium aliorum militarium Papæ, aut Cardinalium an sint reservata? & n. 29. |
| 5. Lex seu Constitutio non debet esse obscura. | 12. Familiaritas est quædam societas. |
| 6. Non publicata hac Reg. utpote mortuo Papa si familiaris Cardinalis recedat à familiaritate, an ipsius beneficia sint reservata? | 13. Habens portionem pro se & uno familiari ab uno Cardinali, &c. te-
nere |
| 7. Beneficia semel affecta manent af- | |

- nebat tres aut quatuor familiares, an beneficia omnium sint reservata?
12. An beneficia familiaris Cardinalis existentis de familia Papæ sint reservata?
13. Regula hæc non comprehendit Cardinales.
14. Hæc Reg. in quo differat à modernorum Pontificum Regulis? & an sit ei derogatum per Concordata.
17. Reservatio hujus Regulae sublata est per Concordata.
18. Summa constitutio Leodiensibus data tollit hanc Reservationem, & concedit Præpositis electis administrationem Præpositurarum toto tempore sex mensium datorum ad petendam confirmationem à S. Sede.
19. Que consideranda, ut dignitas major post Pontificalem dicatur.
20. Præpositus an sit major Decano? Tenor Constitutionis SIXTI V. de Præposituris Leodien. Diocesis.
21. Dignitates majores post Pontificales ut includantur sub hac reg. debent esse principales actu.
22. Dignitas si tempore provisionis effectus major, licet non tempore vacationis & contra, sub hac reservat. comprehenditur.
23. Dignitates majores post Patriarcales an sint sub hac reservatione comprehensæ?
24. An una tantum major dignitas post Pontificalem, an verò plures sub hac Regula sint comprehensæ?
25. In hac Reg. reservantur tantum Prioratus conventuales.
26. Prioratus est dignitas.
27. Regula hæc an intelligatur de dignitatibus sæcularibus, an autem de Regularibus?
28. Dignitates ordinum militiarum, an sub hac Regula includantur.
29. Vacante beneficio familiaris cardinalis in Curia existentis, consensus illius requiritur, ut per Papam conferatur.
30. Vacante beneficio familiaris cardinalis, consensus illius requiritur ut conferri possit per Legatum.
31. Familiares cardinalium, de quibus hic agitur, qui dicantur, & quo temporis interstitio contrahatur ejusmodi familiaritas.
32. Feudum de Caneva, & de Camera.
33. Familiares familiarium Papæ, vel Cardinalium an sub hac Reg. comprehendantur, & quid dicendum de eorum absentibus? & quid de fictis familiaribus.
34. Veri familiares Papæ ad effectum hujus Regulae qui sint.
35. An beneficia Vicariorum Cardinalium Papæ sub hac Regula includantur?
36. Cardinales partem ex Palatio capientes non dicuntur continui commensales, ideoq; familiarium ipsorum beneficia non sunt reservata.
37. Habens partem à Palatio Cardinalis, an is jus Commensalitatis consequatur?

EGLA
ARIVM
VTARUM
GVLAS
LARE
OLICA
III
8

REGVLA III. INNOCENTII

RESERVATIO DIGNITATVM NECNON
SUORVM ET S. R. E. CARDINALIUMFAM-
ILIARIVM BENEFICTORVM.

Item reservat generaliter dispositioni suæ omnes dignitates maiores post Pontificales in Cathedralibus etiam Metropolitanis, & Principales in Collegiatis Ecclesiis valore x. flor. auri communi aestimatione exceden. necnon Prioratus, Præposituras, & Præpositatus, ac alias Dignitates conventuales, & Præceptorias generales Ordinum quorumcumq; sed non militiarum. Necnon quæcumque Beneficia quæ sui & S. R. E. viventium, tunc & quando sunt suo tempore Cardinalium Familiares continui commendas obtinent, & in posterum obtinebunt, eorum Familiaritate durante: & in quibus seu ad quæ jus eis competit, etiam si ab ipsa Familiaritate per Obitum Cardinalium eorundem vel alias recederint.*

GLOSSEMA ALPHONSI.

A In ista Regula reservat Papa majores post Pontificales dignitates in Cathedralibus & Metropolitanis, & Principales in Collegiatis Ecclesiis excedentes x. aureos communi aestimatione. Item reservat Prioratus Præposituras generales Cardinalium, &c. & ista Regula habet tres Partes: & circa primam partem, qua reservantur majores dignitates post Pontificalem, est dubium, quæ dicitur major dignitas etiam in Ecclesia collegiata: Et in hoc decisio Rotæ laborat CCC. XLIII. quæ incipit: Item fuit dubitatum utrum præpositura, & C. Consil. ccxxvii. quod incipit: De toto themate quæstionis in præf. & ult. col. & per Io. And. & Doct. in c. deliberatione de offic. leg. l. v. Breviter tamen credo standum fore consuetudini, ut vult glo. in d. c. de libertate n. c. & recomperator decisionum in dict. decis. & si non apparet, quæ esset major, tunc crederem quod superius dixi, per multa jura in simili & per d. l. & c. quæ ad principalem debet attendi illud, quod principaliter reputatur, & non accessorium. facit glo. juncto text. in c. sciant cuncti de elect. lib. vi. & in cap. de pab.

de pact. eod. lib. ex quo sequitur quod cum in Hispania, & in Gallia, & credo quod alibi sint dignitates habentes sub se canonicos in collegiatis, tamen habent sedes in Cathedralibus, quod ista dignitates sunt reservate, ex quo sunt principales in collegiatis, licet sint minores in Cathedralibus, & sic fuit in Rota pronunciarum in una Abbatis Burgon. & in quantum hic non fit mentio de Patriarchalibus forte non censetur major dignitas post Patriarchalem reservata. arg. c. quamvis i. de prabend. lib. vi. & inc. ii. pac. eli.

Quoad secundam partem, ego non intelligo hanc reservationem, quia supra regula proxima reservavit monasteria valoris CC. ducatorum, & hic principales in collegiatis & nisi intelligatur regula proxima de monasteriis Monacharum tantum, & ista secunda pars de monasteriis Fratrum, vel de Ecclesiis conventualibus puta Preceptorum, vel alterius cuiuscunque ordinis, & quo sit differentia inter Monachos, & Fratres plene per Doct. modernos in c. causam quae de judic. sed satis est quod conventualis dicitur, ubi collegialiter vivitur, ut ait gl. in cle. i. S. ceterum de lit. rel. de quo per doct. in cap. nobis de jure par. ex quo sequitur quod Prioratus ordinis sancti Augustini, & sancti Dominici sunt reservati, quia collegialiter, & conventualiter vivunt Fratres ibidem existentes: Sed quia non sunt beneficia perpetua, non videntur reservata; nam beneficia debent esse perpetua cap. praecepta l. n. distinet. & notatur in cap. veniens de filiis praesbyt. & gloss. in cap. i. de capel. mon. lib. vi. maxime quia illi fratres sunt mendicantes, & non habent beneficia. Ergo. & in hoc dico cogitandum fore: Tamen circa Praeceptorias istae hic notandum, quod Praeceptorie ordinis sancti Jacobi de Spata, nec de Alcantara, nec etiam de Calaturba, aut sancti Joannis Hierosolimitani, non sunt reservatae, ex quo sunt militiarum ut hic: Nam sunt instituta contra Saracenos ut patet in eorum privilegiis, maxime in Hispania, & circa illud, quod dicit de Praeceptoraria, &c. Postea interrogavi unum doctissimum virum, & dixit mihi, quod ista verum illud, quod dixi, & allegavit mihi exemplum in fratribus sanctae Ceciliae trans tyberim, & de similibus: Et quod Prioratus sancti Augustini, & sancti Dominici non comprehendebantur sub ista regula, quia erant temporales. Postea consulit Dominum Nicolaum de Castello utriusque censurae monarcham, & abbreviatorem bene stylatum: & respondit mihi in effectu quod regula praecedens loquitur tantum de Abbatiis monasteriis, & in illis solet poni in bullis, Dudum tali praesidente & specialiter reservamus: & ista loquitur de aliis monasteriis, quae reguntur per Priorem &c. etiam si sint aliis subiecta, vel per se reguntur, etiam per Abbatem, & non valent CC. libras, quod non essent reservata, nec per regulam proximam, nec per istam: & ita dicit quod servatur in Cancelleraria. Sed certe in Rota nescio si servatur: Quia ista regula non distinguit, ergo nec nos distinguere debemus. l. iii. cum gloss. de offic. praef. ideo oportet consulere Papam, quia lex non debet esse ultra c. erit autem lex 4. dist.

Quoad tertiam partem, in qua dicitur quod reservat beneficia familiarum suorum,

EGLE
ARIVM
VTARLA
GILAS
LARE
OLICA
III
S

Hum, & Cardinalium continuorum commensalium, &c. que obtinent durante familiaritate, super hac regula, juncto Proemio, ibi, suo tempore duraturas, & ibi valde altercari in curia, & fuit sententiatum pro & contra, videlicet si magis quam esset ista Regula facta, vel publicata, unus familiaris Cardinalis respectu familiaritatis Cardinalis, an beneficia sua essent reservata? & allegatur dictum Dominici in c. presentide offic. leg. lib. vi. quod non; per illum textum pro proemio Regularum: tamen Papa Paulus declaravit contrarium, quod bene semel affecta, semper manent affecta, & incipit illa declaratio, ad Romanam Pontificis, &c. Calen. Septembris anno tertio sui Pontificatus scilicet anno xvii. & hoc sufficiant que dixi superius in Proemio.

Item quaro hic, an Curialis, qui habet certam portionem à Cardinali, ut dicitur eum, non tamen facit guardiam, nec alia servitia familiarium, an beneficia istius sint reservata? & certe dici posset non est familiaris continuus commensalis, ut hic requiritur, sed potius posset appellari vasallus ratione Feudi, quod habet ex canapa, vel Camera juxta cap. sciendum & quod ibi exponit Bald. Feudi cognitione coll. x. in verbo ad tempus, & exponit ibi Bald. ad tempus si de pane & vino, &c. facit quod dicit Bald. in c. i. respondo. in verbo quid de feudis feudiferorum & advocatorum, & capellanorum, de tutela guardiæ, collatione x. maxime quia est reservatio odiosa quoad Ordinarium, & quoad curiales, ergo restringenda, per regulam Odiæ, de regul. jur. in verbo maxime quia aliud est esse de familia, & aliud esse familiarem, ut dicit Joannes de Milis, in verbo familiarium, qui sic intelligit l. pronunciatio ff. de test. signific. Et sic ego fui cum Domino Montisferrati, & cum Domino Ulxibon.

L Item quid de beneficiis familiarium aliorum familiarium Papa, aut Cardinalium, an sint reservata? & per textum in l. i. c. de Episc. & Cleri. & per textum dicit ibi Salic. videtur respondisse Papam in consistorio publico quod sic. Sed in dederem de jure juncta ista regula, quod si Papa vel Cardinalis daret sibi beneficium sicut patrono, tunc essent reservata, alias non per hanc Regulam, maxime quia familiaritas non est nisi quadam societas, ut dicit Jo. Andr. in c. licet, de test. sig. lib. 6. Sed ego habeo, quod socius mei socii, socius meus non est, ut in l. nam socius pro socio, &c.

M Sed ego volo unam submittere questionem, casu quo beneficia illius, qui habet portionem à Cardinali, essent reservata, si habes pro se, & uno familiari, qui tenebat tres vel quatuor familiares, an beneficia illorum sint reservata, & breviter dico quod nullius arg. l. duo sunt Titii ff. de test. tut. & l. ult. de rebus dub. & facit gloss. nota in c. nolite recedere. xi. q. i. quod dicit, quod si unus est interfectus ab uno ex tribus, & nescitur à quo quod in dicitur omnes promoveri.

Item hic moveo unam questionem qua est nunc in practica: quia D. T. de re Cardinalium suis familiaris ante sancta memoria Pauli, & post Cardinalium

nam fertur quod habebat expensas ab eo, an beneficia familiarium suorum dicantur reservata Papa? & certe licet Oldradus dicat in consil. XLVIII. quod incipit Jus commune, quod posuit in tit. de cler. non rehd. quod nullus est magis familiaris Papa quam Cardinalis: tamen fateor quoad ejus favorem, ut ipse loquitur, secus in suum odium. Item licet sit familiaris, non tamen continuus commensalis, ut hic dicitur & est etiam de jure c. licet de privil. lib. 6. & in c. fin. de ver. sig. eod. libro. Item quasi fuisset D. T. R. familiaris continuus commensalis Papa, tamen ista Constitutio non comprehendit Cardinales, ex quo de eis non facit expressam mentionem arg. cap. fin. de offic. de leg. lib. VI. & c. ne aliqui de privil. lib. 6. & dixi latius in quaestionibus Cardinalium quaest. XVII. Ex quo infero quod etiamsi Papa dedisset D. T. R. expensas & etiam tuis familiaribus, tamen etiam beneficia D. T. R. familiarium non comprehenderentur sub ista Regula, ex quo persona tua non comprehendatur, ergo nec familiares tui tanquam accessorii arg. c. accessorium de reg. juris in 6.

COMMENTARIA IOANNIS ACHOKIER.

In ista Regula) Hæc Innocentii Regula in aliquo mutata est ac potius aucta per posteriores ad nostra usque tempora Pontifices, quatenus nimirum isti post dictionem Metropolitanis, addiderunt & Patriarchalibus, & post dictionem finalem vel alias recesserint, Julius III. & alii exinde Pontifices subjecerunt: *Declarans dignitates que in Cathedralibus etiam in Metropolitanis post Pontificales non majores existunt, & qua ex Apostolica Sedis indulgentia, vel ordinaria auctoritate, aut consuetudine præscripta, vel alias quovis modo in Collegiatis Ecclesiis principalem præminentiam habere noscuntur, sub reservatione prædicta comprehendere debere.* Quæ clausula ampliativa est hujus III. Regulae Innocentii per quam solum reservantur dignitates majores post Pontificales in Cathedralibus & Metropolitanis & principalem Collegiatis: nam per hanc appendicem reservantur quoque dignitates quæ non majores existunt in Cathedralibus & Metropolitanis. Sed ut hæc reservatio erat olim generalis, viresque habebat in omni, & quocumque tempore; ita per Reg. VIII. de alternatura mensium restrictior facta est, utpote quæ locum demum obtineat in mensibus Apostolicis, & denique multo restrictior facta est, imò sublata est in Germania per Concordata, quibus jure ordinario de prædictis dignitatibus erit providendum per illos inferiores, ad quos alias collatio, provisio, Præsentatio, electio, seu

F

quavis

EGIA
ARIVM
VTARUM
GVLAS
LARE
OLICE
III

quævis alia dispositio pertinet, ut constat per Constitutionem NICOTATI
 super concordatis in vers. de cæteris vero dignitatibus, &c. & infra latius ostenditur
 ad d. Regul. 8. in glo. ver. Aut aliorum sub Concordatis. Quinimo non les-
 dienses speciali Concordato, privilegio, & prærogativa cohonestavit. Six-
 tus v. Pontifex Maximus, anno salutis 1585. Pontificatus sui primo, præ-
 prædictas dignitates electivas, tam in Civitate, quam tota Diocesi Leodien-
 diensi voluit non comprehendi sub hac, & quibuscumq; Regulis rectoris
 toris, aut aliis in corpore juris non clausis; sed relinquit liberæ electio-
 inferiorum, dummodo tamen intra 30. dies à die vacationis compen-
 dos electio fiat, & confirmatio petatur à S. Sede infra sex menses à date
 ctionis numerandos, alias ejusmodi electiones nullas declarat, suorum
 successorum suorum dispositioni reservat: nec ejusmodi electioni præ-
 præjudicium aliquod afferri per quascumq; collationes, provisiones, com-
 mendas, vel quavis alias in contrarium auctoritate Apostolica factas dis-
 positiones, etiam cum speciali derogatione horum privilegiorum & con-
 cordatorum, ut ex illius tenore, qui sequitur, videre est.

„ SIXTUS Episcopus servus servorum Dei. Venerabili Archiepiscopo
 „ po Colonienfi, & dilectis Filiis Sancti Jacobi Leodiensis, & Sancti Lau-
 „ rentii prope, & extramuros Leodienses, Monasteriorum Abbatibus, &
 „ larem, & Apostolicam benedictionem. Hodie à nobis emanavit
 „ teræ tenoris subsequenti. SIXTUS Episcopus servus servorum Dei
 „ ad perpetuam rei memoriam super gregem Dominicam nostræ vigi-
 „ tiæ divinitus creditam, prout nobis conceditur, intenti ad ea quæ ad di-
 „ nitates quascumq; præfertim in Cathedralibus post Pontificales em-
 „ res, & in collegiatis Ecclesiis principales, personæ dignæ & idoneæ, lib-
 „ latis litium anfractibus eligi valeant, libenter intendimus & in hoc
 „ stræ sollicitudinis partes favorabiliter impertimur: Exhibita super
 „ nobis pro parte dilectorum filiorum Winandi à Wingarde Præpositi
 „ joris, & illius necnon secularium & collegiarum Ecclesiarum Co-
 „ tatis & Diocesis Leodien. petitio continebat, quod cum ipsa Capitula
 „ prætextu litterarum felicis recordationis EUGENII Papæ quartæ quæ
 „ decessoris nostri quas vim concordatorum inter ipsas Ecclesias & Sedi
 „ Apostolicam habere prætendunt, ac quibus inter alia caveri dicitur
 „ præstè Electiones ad dignitatem majorem post Pontificalem, & prin-
 „ pales in Collegiatis electivas, per tempora à jure statuta expectari
 „ que approbari & confirmari vel infirmari debere, prout Justitiam
 „ quitas suadebit, ac prætextu etiam litterarum præ memorie PII Secun-
 „ di & SIXTI quarti & forsân aliorum etiam Romanorum Pontificum
 „ prædecessorum nostrorum, quibus inter alia idem etiam de nomi-
 „ dulcum & concessum esse dicitur, quibus etiam litteris prædictis Sixti
 „ præ-

prædecessoris antiqua consuetudo approbata prætenditur, quod tam
 majoris, quam etiam fere omnium aliarum prædictarum Ecclesiarum
 Civitatis, & Diocesis hujusmodi, major, & principales dignitates præ-
 fæte aliis quam Canonicis actu præbendatis ipsius majoris Ecclesiæ con-
 ferri, aut commendari nequirent: Quod quæ ab iisdem dignitatibus om-
 nes alie præter certas in dictis præsentis concordatis, & indultis ac pri-
 vilegiis expressas reservationes, sunt exclusæ, occurrentibus pro tempo-
 re vacationibus dignitatum tam majoris, quam principalium dignita-
 tum in hujusmodi personarum idonearum ad illas electiones ad se legiti-
 time pertinere prætendant, ac postea inter provisos de illis auctoritate
 Apostolica, & electos à prædictis Capitulis ad easdem dignitates, varie
 lites, & controversiæ oriuntur, prout nuper cum de Tongrensi per
 quendam Joannem Witten de Martii, Amaniensis, & Visetensis loco-
 tum dictæ Diocesis Ecclesiarum Præposituris, per quendam Philippum
 à Corfvaremia ipsarum Ecclesiarum Tongrensis & Amaniensis, & Vi-
 setensis respectivè Præpositorum, de Aprilis mensibus anni Domini 1584.
 extra Romanam Curiam defunctorum obitus vacantibus, dilectus filius
 magister Franciscus Oranus clericus Leodiensis, causarum Palatii Apo-
 stolici Auditor, & Capellanus noster, sibi per recolendæ memoriæ
 GREGORII PAPAM XIII. similiter prædecessorem nostrum provi-
 deri obtinuerit, & earundem Tongrensis, Amaniensis, & Visetensis Ec-
 clesiarum Capitula Winandum præactum, dilectos filios Conrardum
 à Gaver, & Joannem de Oersbach dictæ majoris Ecclesiæ Canonicos ad
 præposituras hujusmodi, ut præfertur, vacantes elegerunt; ac dictus
 Franciscus Auditor eisdem Winandum, Conrardum, & Joannem aut-
 jum molestatæ cepit, aut certè periculum est, ne inter eos occasione præ-
 mulorum lites, & controversiæ oriuntur. Quare ut litibus, contro-
 versis, & molestiis hujusmodi finis aliquando imponatur, & imposte-
 rum suscitandis controversiis via præcludatur, pro parte tam Winandi,
 quæ de causa à Capitulis prædictis ad nos, & sedem præactam mis-
 sus, magnis etiam sumptibus, & laboribus pro conservandis & tuendis
 junibus eorundem Capitulorum ad Urbem accessit, & dicto Gregorio
 prædecessori nostro jura, privilegia, & concordata, quæ pro eisdem
 Capitulis jam pridem, ut præfertur, à prædicta Sede impetrata fuisse
 prætendit, exhibuit & pro parte Capitulorum ac Conrardi, & Joannis
 præactorum, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in præmissis
 oportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur,
 qui ecclesiasticarum personarum quarumlibet quieti libenter con-
 sulimus, Winandum, Conrardum, & Joannem, & Capitula hujusmo-
 di, & illorum singulares personas, à quibusvis excommunicationis
 & suspensæ

ECLA
 ARIVM
 VITARIA
 GYLAS
 LARLES
 OLICA

III
 3

„ suspensionis, & interdicti, aliisq; Ecclesiasticis sententiis, censuris, &
 „ nis, à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus
 „ quomodolibet innodati existant, ad effectum præsentium duntaxat
 „ consequendum; harum seriè absolventes, & absolutos fore censuras
 „ hujusmodi supplicationibus inclinati, quascumq; lites, controver-
 „ molestias & causas hujusmodi superpræmissis, vel aliis Præposituris pro-
 „ dictis, vel illarum occasione coram quibuscumq; Judicibus ordinariis,
 „ vel delegatis tam in dicta Curia, quam extra eam, inter prædictos
 „ nandum, Conradum, Joannem; ac quovis alios ad dignitates huius-
 „ modi ab iisdem Capitulis electos ex una, & dictum Franciscum Au-
 „ torem vel alios auctoritate Apostolica provisos, partibus ex altera,
 „ quacumq; instantia pendentes, aut si quas impofterum moveri contige-
 „ rit, quoad hoc duntaxat, an jus eligendi personas idoneas ad illas
 „ pro tempore vacant, ipsis Capitulis competat, & an sub reservationibus
 „ Apostolicis ipsæ dignitates comprehendantur, ad nos avocantes, & ne
 „ que quoad præmissa duntaxat penitus cassantes, & extinguentes, ac ne
 „ tibus colligantibus desuper silentium imponentes, & iisdem Judicibus
 „ ne in illis ad ulteriora procedant, districtius inhibentes, electiones
 „ Capitulis præactis alias ritè & Canonice factas validas, & efficaces in
 „ suo robore permanere, neq; dignitates ipsas electivas hujusmodi
 „ Cancellariæ Apostolicæ Regula, dignitatum hujusmodi reservationibus
 „ aliis in corpore juris non clausis reservationibus Apostolicis comprehen-
 „ sas esse: Ita ut neq; per Regulam hujusmodi, neq; per quatecumq; ali-
 „ reservationes in corpore juris non clausas ipsæ electiones jam factas
 „ firmari, aut minus validè dici aut censi possint, dicta auctoritate
 „ note præsentium decernimus. Præterea eadem præsentia concordantia
 „ seu indulta, & prædecessorum nostrorum hujusmodi litteras in hac
 „ te moderantes & ampliantes, loco illorum, impofterum iisdem Cap-
 „ tulis omnium tam majoris, quam aliarum Ecclesiarum Civitatis, & Dio-
 „ cæsis præactorum, & illarum singulis occurrentibus vacationibus pro-
 „ positurarum, seu Abbatialium sæcularium nuncupatarum earundem Ec-
 „ clesiarum principalium dignitatum, nisi illæ per reservationes in cor-
 „ pore juris clausas, aut ex Personis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium,
 „ Notariorum Sedis Apostolicæ de numero participantium nuncupatarum,
 „ Auditoris Contradictarum Correctoris litterarum Apostolicarum,
 „ Auditorum Causarum Palatii præacti, Curie causarum, Cancellariæ
 „ Apostolicæ Auditoris, & ejusdem cameræ clericorum accollatorum,
 „ Cubiculariorum, Abbreviatorum, Scriptorum Apostolicorum ad
 „ merum centum & unius, & aliorum Scriptorum minoris gratia nuncupatarum

triginti quatuor, ac omnium verorum familiarium & continuorū com-
 munalium nostrorum; & Romanorum Pontificum pro tempore existen-
 tium ac præactorum Cardinalium quamdiu illorum vera familiaritas
 duraverit illas obtinentium, pro tempore vacantes dispositioni Apo-
 stolicæ reservatæ fuerint, ad liberam electionem personarum idonea-
 rum ad dignitates ejusmodi procedere liberè, & licitè valeant, auctori-
 tate, & tenore præmissi concedimus, & indulgemus, necnon quod e-
 lectio ipsa intrâ triginta dies à die vacationis ejusmodi cõputandos om-
 nino fieri, & confirmatio intrâ sex menses à die electionis numerandos
 à Romano Pontifice pro tempore existente, à quo confirmari, vel in-
 firmari debeat, prout æquitas, & justitia suadebit, petenda sit: ac electio-
 nes ipsas post triginta dies factas, vel quarum confirmatio intra sex men-
 ses hujusmodi petita non fuerit, nullas & invalidas, nulliusq; roboris,
 & momenti eo ipso esse, ita ut de ipsis dignitatibus per Romanum Pon-
 tificem pro tempore existentem dumtaxat, liberè disponi possit, etiam
 decernimus. Provisio tamen quod sic confirmati, Ordinariis ipsis de-
 bita præstent juramenta, obsequia & alia ad quæ de consuetudine, &
 jure tenentur. Insuper ne ad præposituram majoris Ecclesiæ præactæ
 quæ inibi dignitas major est post Pontificalem, vel ad Sanctorum Pe-
 tri, Martini, Pauli, Sanctæ Crucis, Joannis, Dyonisii, & Bartholomei Ci-
 vitatis, necnon Tungrensis, Huyensis, & Fossensis, Beatæ Mariæ Tra-
 jectensis, & Eychensis, Viletensis, Amanientis, Cinacensis, Dionantens-
 is, Tudinensis locorum dictæ Diocæsis, & Beatæ Mariæ Namurcensis
 Ecclesiarum Præposituras, seu Abbatis sæculares, quæ inibi principa-
 les sunt dignitates, alicui personæ præterquam Canonici ejusdem majo-
 ris Ecclesiæ actu præbendati, & personaliter in ea residentes, etiam si
 dignitatem aliam in Ecclesia majori ad cujus dignitatem majorem, vel
 principalem electi fuerint, vel in præacta majori, aut aliis Ecclesiis præ-
 actis obtinerint, eligi possint, aut debeant, & ne quis illorum plures
 quam unam ex præposituris, seu Abbatis sæcularibus, vel dignitatibus
 ejusmodi insimul retinere possint, ita ut (sine præjudicio eorum qui
 plures illarum ad præsens Canonicè obtinent) si qui unam ex illis ob-
 tinentem ad alteram impofterum eligi contingat, electio quidem alias
 factæ & canonicè facta valeat, sed intrâ sex menses numerandos à die
 acceptæ possessionis, secunda prius obtenta eo ipso vacare, censeatur,
 perpetuò inhibemus, & interdiciamus; decernentes alias, quam prædi-
 ctas in corpore juris clausas, & ratione personarum superius nominatim
 expressarum à nobis, vel prædecessoribus, seu successoribus nostris pro
 tempore factas & faciendas speciales, vel generales de vacatibus, & vaca-
 turis beneficiis Ecclesiasticis & dignitatibus ejusmodi reservationes etiam
 per

ECLA
 ARIVM
 VITARIA
 GILAS
 LARLES
 OLICA

„ per Cancellariæ præfatæ Regulas, vel alias quascumque constitutiones,
 „ vel ordinationes Apostolicas etiam perpetuas vel temporales, etiam
 „ eis electivæ & dignitates nominativæ, & in specie reservatæ, ac indultivæ,
 „ & gratiæ ejusmodi in specie fuerint reservatæ, ad dictas dignitates minime
 „ extendi, sed quoties illæ emanaverint, toties ipsa Capitula in locum
 „ pristinum jus restituta, & integra ceteri: non quascumque collo-
 „ cationes, provisiones, commendas, vel quasvis alias dispositiones etiam
 „ cum speciali derogatione præsentium, & etiam aliorum præactorum con-
 „ cordatorum privilegiorum & indultorum præactis dignitatibus auctori-
 „ tate Apost. præacta quibusvis personis faciendis, nullum omnino pe-
 „ sonis canonicæ ad illas & infra tempus præscriptum electis, & ut præse-
 „ ritur, confirmatis, & petentibus præjudicium adferre, eisdemque præse-
 „ vim concordatorum, & efficacis ac validi contractus, seu pacti per nos
 „ Sedem præactam cum dictis Capitulis iniri, obtinere, & de arrepta
 „ nis, vel obreptionis vitio, etiam ex eo quod ii, quorum interest, vocati
 „ & auditi non fuerint, intentionis nostræ, aut alio quovis defectu no-
 „ tati, vel impugnari, seu invalidari, & conventionem hujusmodi, per
 „ inde ac si consistorialiter, & de consensu dictæ Romanæ Ecclesiæ, Can-
 „ dinalium, & ex causa onerosa facta esset, sine expresso consensu eorum,
 „ quorum interest, aut alio quovis prætextu, ac quæsito colore revocari
 „ rescindi non posse, nec Capitula ipsa ad exhibendum ulterius præsentibus
 „ concordata, privilegia, quæ asserunt sibi à prædictis nostris prædecessoribus
 „ concessa, & verificandum se esse in quasi possessione juris eligendi
 „ hujusmodi, ullo tempore teneri, sed iisdem præsentibus uti liberè &
 „ citè posse, sicq; quoscumq; Judices ordinarios & delegatos, ac etiam
 „ Romanæ Ecclesiæ Cardinales & causarum dicti Palatii Auditores, libe-
 „ lata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facul-
 „ tate & auctoritate, judicari & definiiri debere: Irritum quoque & inane
 „ quidquid super his à quocumque, quavis auctoritate, scienter vel igno-
 „ rante contigerit, attentari; non obstantibus Regula de non tollendis
 „ jure quæsito, ac aliis ejusdem Cancellariæ Regulis ac Constitutionibus,
 „ bus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictarum Ecclesiarum immu-
 „ nimento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis,
 „ tutis, & consuetudinibus, privilegiis quoq; indultis, & litteris Apostolicis
 „ quibusvis personis, necnon præsentis concordatis, & indultis præsentibus
 „ quatenus præmissis in aliquo adversentur, quomodolibet concessis, ap-
 „ probatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si de illis, eorumque, con-
 „ ditionibus specialis specifica, expressa, & individua mentio, seu quæ-
 „ sita, alia expressa ad hoc servanda foret, illorumque tenores etiam si de verbis
 „ ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter insertis habentur.

illis aliis in suo robore permanens, hac vice duntaxat, harum serie
 specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque.
 Voluntas autem quod ad dignitates prædictas pro tempore electi ante
 illorum electionis confirmationem, seu provisionem à Sede Apostolica
 habendam, nullo modo in Præposituris, seu Abbatibus prædictis, earumque
 fructibus, rebus, & bonis, aut administratione sese ingerere nullo modo
 possint, alias eorum electio hujusmodi nulla sit eo ipso. Nulli ergo om-
 nium hominum liceat paginam hanc nostræ absolutionis, avocationis,
 cessationis, extinctionis, impositionis, moderationis, ampliationis,
 concessionis, indulti, interdicti, derogationis, voluntatis, inhibitionis,
 & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis au-
 tem hoc attentate præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac
 Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.
 Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Mille-
 simo quingentesimo octuagesimo quinto, Nonis Maii, Pontificatus
 nostri anno primo. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica Scripta
 mandamus, quatenus vos vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium
 seu alios præferas litteras, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quan-
 do opus fuerit, ac quoties pro parte Capitulorum, seu alicujus singula-
 ris personæ eorum, aut aliorum, quas litteræ hujusmodi concernunt fue-
 rint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defen-
 sionis præsidio assistentes faciatis, Capitula hujusmodi necnon illorum
 singulares personas, ac alios, quos litteræ ipsæ concernunt, ut præfertur,
 nostris extinctione, inhibitione, interdicto, decretis, aliisque præmissis
 pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum aliquem, per
 quovis quavis auctoritate fungentes quomodolibet molestari, pertur-
 bari, vel inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles per sententias,
 censuras, & pœnas Ecclesiasticas aliaque oportuna juris, & facti remedia,
 appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis
 servatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vi-
 cibus aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit brachii secularis
 auxilio, non obstantibus felicis recordationis BONIFACII Papæ
 VIII, prædecessoris nostri, quæ cavetur ne quis extra suam Civi-
 tatem, seu diocœsim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra
 unam diœtam à fine suæ Diocœsis ad iudicium evocetur, seu ne iudices à
 Sede prædicta deputati extra Civitatem, vel Diocœsim, in quibus depu-
 tati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alij, vel aliis vices suas
 committere quoquo modo præsumant, & de aliis duabus diœtis in con-
 cilio generali edita, dummodo ultra tres diœtas quis auctoritate præsen-
 tum ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus, & ordina-
 tionibus

ECLA
 ARIVM
 VITARIA
 GILAS
 LARLES
 OLICA
 III
 3

tionibus Apostolicis, nec non omnibus supradictis, seu si aliquibus con-
muniter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod inter-
suspensi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas
facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de hujusmodi
mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini
Millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Nonis Maji, Pontifi-
catus nostri anno primo.

Imò, Idem Sixtus v. Anno 1588. die 9. Novembris; Anno ejusdem
cessit eidem præpositis electis, ut à die electionis eorumdem, ad sex me-
ses Jurisdictionem omnimodam exercere, nec non fructus, &c. dictarum
Præpositurarum exigere, &c. possint, dummodo præstent cautionem
Nunus S. vel ejus Nuncii, de fideliter administrando, quatenus eorum electio-
nes hujusmodi infirmari contigerit, ut ex ejus constitutione vide-
quam supra habes in Reg. 2. sub n. 12.

Standum fore consuetudini) Idem sentit Mandos. ad hanc Reg. quest. 3. per
glo. in cap. deliberatione, ante si sibi: licet inspicienda consuetudo & de Constit. 4. §. 1.
8. vers. lego verò. Alex. conf. 142. visò processu, per tot. l. 6. Rota in una Tuden. ad
citata Mandoso d. loco.

C Illud quod principalior reputatur) & in hoc considerari debet ordo, con-
nemque & administrationem respicientia per ea, quæ allegat Mandos.
d. 9. 3. quibus adde Rotam d. decis. 451. in No. in pr. ubi dicitur illam esse
nitatem majorem in quo concurrant hæc tria: 1. quod sit electiva, 2. quod
habeat administrationem bonorum temporalium, 3. quod habeat præ-
gativam in stallo chori, & loco, ac voce capitulari: indeq; concludit
quod licet Præpositus collegiatæ Ecclesiæ haberet sessionem supra Deca-
num, tamen quia Decanus haberet alias præminentias, videlicet Ju-
dictionem, & curam in eligentes & ceteros clericos dictæ Ecclesiæ,
Etum fuit Decanatum majorem, & principalem dignitatem esse,
præminentia illa plus arguunt prælationem, & majoritatem, quam
præminentia, de quibus supra, adde Boerium decis. 286. n. 8. 9. quam resolu-
tionem hætenus pro vera & certa putaverim, dummodo constitutio
loci, vel provinciæ aliud non statuerit, Innocentius in cap. de multa
Præbend. sed in Ecclesia Leod. Præpositura major est dignitas post-
pontificalem.

Porro, cessantibus Indultis & concordatis, notandum, ut reservatio
piat dignitates majores post Pontificalem requiri, ut sint principales
quia non sufficeret, ut intret hæc reservatio, quod dignitas sit electiva
majorem post Pontificalem in posterum post mortem obtinentis
primam, ut fuit practicum in Decanatu Vallisolitano vacante per obitum
1770.

In Torre anno 1600. Decemb. 11. coram D. Mellino teste Nicol. Garcia de benef. part. 5. cap. 1. §. 5. n. 257. & 258. ubi inquit, quod si tempore vacationis Dignitas non esset actu major, ante provisionem verò esset talis effecta, intraret reservatio: quia eo ipso, & in ipso puncto quo facta est major actu, eam capit reservatio, & e converso videtur, quod Reg. comprehenderet illam dignitatem, quæ tunc esset actu prima, licet jam esset ordinatum, quod cum primum vacare contigerit, desineret esse talis: statim enim Regula eam efficit, & factis est, quod vigente clausula semel fit actu prima.

Non censetur) Contrariam tamen opinionem velut juri & rationi magis consonam defendit, variisque tuetur argumentis, Quintil. Mandosius ad hanc Regul. 3. quest. 2. ubi probat affirmativam, videlicet sub hac reservatione etiam comprehendi majores dignitates post patriarchales. Ceterum, an per istam primam Regulæ partem, censeatur reservata etiam una tantum dignitas major post Pontificalem, & una Principalis in collegiata? Gonzales ad Reg. viii. infrà glo. 9. 4. num. 11. Cardinalis consi. 30. num. 7. Gemina. consil. 36. & Mandosius hic quest. 5. existimant non comprehendi sub hac reservatione, quod Papa non præsumatur voluisse prius Collatores uno suo lumine, ut per glo. in Clem. 1. verbo incerta de Præbend. deinde quia non debemus à proprietate verborum recedere l. non aliter de leg. 3. Regula autem ista de pluribus Principalibus loquitur; & majoritas seu principalitas non potest demonstrari in Ecclesia, ubi unum tantum est dignitas. Hancq; opinionem probant quoque Milis in Repert. verba gratia, per quam mandatur alicui, Felii: in cap. in nostra de Rescript. Æneas de Falcon. tract. Reservat. quest. 3. impr. n. 3. Nihilominus stant pro contraria opinione validissima argumenta, quæ copiosè producit Simonetta tract. de Reservat. benef. quest. 85. num. 5. 6. 7. 8. & seqq. quæ si usus postulat videtur.

Reservavit Monasteria) Ita quidem, sed consistorialia, quæ nimirum consistorialiter per viam scedulæ provideri solent; in hac autem regula referuntur tantum Prioratus conventuales, & Præposituræ Regulariter, & quidem Prioratus, ut dixi, Regulares & perpetuas, non etiam seculares, & temporales per not. Mandos. questio. 10. num. 8. & seqq. & quod Prioratus sit dignitas docet Abb. in cap. nisi essent de præbend. & in cap. cum terra de electio. quo in loco appellat congregationem religiosorum, Conventum: secularium verò, Capitulum. Itaq; sub hac reservat. comprehenduntur dignitates principales Regularium conventualium, seu Monasteria fratrum, quæ non reguntur per Abbates, de quibus in Reg. præced. sed per Priores, Præpositos, &c. & ita Mandos. intelligendus, licet postea videatur.

G

videatur

EGLIA
ARIVM
VTARUM
GVLAS
LARIUS
OLICA

ETIAMS...

III
3

videatur noster Sotto dubitare, eò quod ejusmodi Prioratus non sunt beneficia perpetua: Papa enim reservando beneficia videtur intelligere perpetua, nec mutare beneficiorum naturam, ut not. Nicol. Garzia de beneficiis part. 5. cap. 1. §. 11. num. 510.

F Tamen circa Præceptorias) Regula tantum excipit præceptorias ordinum quorum suppositi pro fide Catholica militant, quales sunt ii qui ordinis S. Mariae Theutonicorum, S. Jacobi de Spata, & aliorum expressorum: nam Præceptorias religionum, quæ dantur in titulum perpetuum, seu in administrationem perpetuam, eæ non sunt exceptæ, sed sub regula comprehenduntur, *Aen. de Falcon. tract. de Reservat. & Reservat. Consil. 36. lib. 4. num. 14. & seqq.* Verum dubitari potest an sicut præceptorias, de quibus hic agitur, sunt exceptæ ab hac Regula, sint etiam exceptæ seu comprehendantur sub regul. viii. de Reservatione mensium, & alienativa Episcoporum; & non comprehendi docet Gonzalez *ad dictam glo. 8. nu. 61. Casar de Grassis decis. 1. nu. 5. & 6. de privilegiis.*

G Familiarium suorum) De his ago infra in glossa verbi, Beneficium familiarium.

H Et Cardinalium) Notandum tamen est requiri Cardinalis, (cujus familiaris ille, cujus beneficium vacat) in Curia tamen existentis contentum in collatione talis beneficii reservati per obitum vacantis faciendæ per Papam, quamvis beneficium vacet apud Sedem ut in Reg. 30. de temporibus per obit. famul. Card. Castiad. decis. 9. in fin. de præbend. si autem alius Cardinalis sit collator beneficii vacantis ob familiaritatem, tunc dictam contentum non requiri; nisi vacatio in curia contingat, ut statuitur in d. Reg. 30. imper. ben. vacan. per obitum fam. Card. Sed hodie ex constitutione Gregoriana 14. de anno 1591. incipiente, sanctissimus S. volentes, beneficia familiarium Cardinalium semper sunt Papæ reservata, quamvis collator ordinarius sit Cardinalis, neque requiritur illius contentus; sed dumtaxat illius Cardinalis, cujus fuerit familiaris ille, per quem beneficia vacant contingit, si vivat, & in curia præsens de tempore vacationis fuerit. Præterea, quemadmodum requiritur consensus illius Cardinalis in collatione per Papam faciendæ de beneficio vacante per obitum familiaris ipsius Cardinalis: Ita quoque, imò majori cum ratione intervenire debet consensus in provisione faciendæ per Legatum vel alium inferiorem hanc facultatem conferendi tale beneficium reservatum. Nam ista provisionem fuit in eum translata, & devoluta (mediante tali concessione) cum omnibus oneribus & qualitatibus in hærentibus & proinde non debet esse melioris conditionis, quam ipse Papa concedens Gonzalez *ad d. Reg. 30. de temporibus Rebuff. in præxi tit. de devolut. nu. 40. & seqq. & tract. de Dominat. quest. 8. nu. 14.*

An autem familiares, de quibus hic agitur, accipi debeant juxta limitationem, de qua in dicta reg. 30. de Impet. benef. per obitum familiarium cardinalium, datam per Julium III. & exinde confirmaram? nimirum quod tales fuerint per quatuor menses, videtur Quintil. Mandos. *ad hanc Regul. quest. 20. per tot.* & Nicol. Garciam *tract. de benef. part. 5. cap. 1. §. 5. nu. 276.* ubi dicit ad effectum hujus reservationis id non esse necessarium, sed sufficit, quod durante familiaritate beneficia obtinuerit, seu in illis jus ei competierit quantumcumque parvo tempore durer familiaritas. Et procedit hæc reservatio & dispositio dictæ Reg. 30. etiam si postea familiaris esse desierit, ut tam in hac, quam illa Reg. habetur, probatque Paulus Grat. *ad Simonetam quest. 35. num. 40. & 41.* Cæterum, hæc Reservatio includit etiam beneficia ad quæ familiaris habebat jus ad rem teste eodem Gratia *num. 278.* ex quo reservat beneficia, quæ familiares obtinent familiaritate durante, & in quibus seu ad quæ jus eis competit *Sen. de Falc. quest. 4. effect. 47.* ubi subjicitio modos, quibus quaeritur jus ad rem.

Sed an familiaritas finiatur per absentiam à Civitate Romana? Negativum sustinet Achilles de Grassis *decis. 276.* & quid in familiaribus Auditoris rotæ proficiscentibus cum Cardinale legato vide Crescentium, *decis. de Præbend.* ubi scribit familiarem istum Auditoris, non censeri contrahe- re familiaritatem cum Cardinali, licet in Tinello comedat cum aliquibus familiaribus Cardinalis.

Ex canap. Opinor legendum caneva: Quod Feudum, ut & Feudum de Camera, in annonis, nummisque consistit sub onere fidei & servi- ti, vide Cujac. *de Feud. lib. 1. tit. 1. ad §. notandum est autem.* Et tales dicuntur continui commensales, quicquid hic dicat noster: Nam licet partem accipiat etiam extra domum, dummodo domi Cardinalis inserviat, continui commensalis dicendus est, illiusque beneficia sunt reservata, *Simonetta de Reservat. quest. 35. nu. 23.* alioquin ubi non adest ista commensalitas continua, cessat reservatio hujus Regulæ, *Illustris. Cardin. Seraphinus decis. 127. nu. 6. & 12.*

Alant *affecta*) Auctoris nostri sententiam probat, & sequitur Simonetta *de reservat. quest. 35. num. 18. & seq. & quest. 17. in pr. Rota decis. 616. & 619. & 552. in Antiq. & decis. 1251. apud Seraphinum de anno 1597. De- cisi. 37.*

(Beneficiis familiarium aliorum familiarium) Hanc quaestionem multum esse notandam ad intelligentiam Regularum reservatoriarum notat Eneas de Falcon. *tract. de reservat. in 30. effect. & tandem probat affirmativam sententiam, quam nec repudiant alii Mandosio citanti ad hanc Reg. quest.*

ECLA
ARIVM

VTARUM

GVLAS

LARET

OLICA

EPPICUM

III

3

*quæst. 17. per text. in lib. 2. ibi, scilicet, sub finem C. de Episcop. & cler. qui in terminis concludit Reservationem Papæ de beneficiis ejus familiarium comprehendere etiam beneficia suorum familiarium. Nam serviendo famulatum Papæ vel Cardinalis dicitur & ipse familiaris Papæ vel Cardinalis, ut simili quæsto voluit Oldrat. *Consl. 11. & post eum Simonetta tract. de Reservat. benef. quæst. 35. num. 11. & 12. ubi subjicit quod etiam absentes possunt dici familiares, & continui commensales, quando pro negotiis Dominici nimo redeundi se absentant juxta text. in cap. fin. in fi. de Verb. signif. in quem textum ibi glo. si. ampliat. post Archidia. quem alii sequuntur, etiam pro suis negotiis se absentent, & expensis suis vivant, quia præsumunt animo redeundi abesse: si tamen absint ultra quinquennium præsumunt animi mutatio, ut not. Simonetta in tract. de Reservat. quæst. 35. num. 15. ubi ista hæc tenus intellige de veris familiaribus Papæ, vel Cardinalis non fructuales sunt illi qui ex privilegio, & gratia Papæ familiaritatem consequuntur: quia familiares istorum non comprehenduntur sub hac regula per de quæ tradit noster Alphonsus in 7. parte Regulae Julii 2. de prerogativa constantium in sine glossa. Veri autem familiares Papæ quoad effectum hujus septimæ Regulae (ut constat ex constitutione 78. & 79. PAVIIII. in constit. 44. JULII III.) sunt omnes Referendarii, & alii Officiales Palatio Apostolico panem habentes, Protonotarii, Subdiaconi, Auditors Rotæ, Acolyti, Scutiferii, Secretarii, litterarum Apost. Scriptores, Cubicularii, Conclavistæ ex constit. SIXTI V. ac milites S. Petri, & reliqui Officiales Rom. Pontifici deservientes. sed quid de cubiculariis honore familiari portionem, seu expensas pro se, & duobus familiaribus, & si haberet plures, puta tres vel quatuor, & non nominaret illos duos, qui vivunt expensis Papæ, vel Cardinalis, nullius beneficia erunt reservata quod hic probat Glossographus, ante finem num. 12. An autem comprehendantur sub hac Regula beneficia Vicariorum, Cardinalium in Archiepiscopatibus, Archidiaconatibus, vel Abbatibus? distinguitur cum Rota Mandosii *quæst. 19. ad hanc Regul. nimirum, aut ille qui constitutus fuit Vicarius, erat prius Cardinalis constituentis continuus commensalis, & familiaris propter assumptum Vicariatum arg. c. fin. de verb. signif. in 6. aut non quam fuerat in familiaritate, & continua Commensalitate Cardinalis Vicarium constituentis, & tunc nullo modo censetur fuisse continuus commensalis seu familiaris, id est servitor seu famulus, sed Officialis, & non quam talis, & non tanquam familiaris recipit expensas, sed potius indiget a Cardinali, & ejus beneficia ex consequenti erunt reservata. Hæc distinctiuncula quæstionem hanc terminavit Rota Mandosio probante in *quæst. 19. quibus alludunt ea quæ scribit Gomezius ad Regul. de impediment. benef.****

benef. vacan. per obitum familiarium Cardinalium, quest. 14. per totum. Tam-
en Segura de Avalos in directorio Judicum Ecclesiastici fori 1. part. c. 14. num. 34.
dicat Judices ordinarios, vel delegatos Episcoporum venire appellatione
familiarum, & ex communi usu loquendi famulos nuncupari. Atq; ita in
proposito renuit Rota, ut per Simonettam d. quest. 35. n. 21. Mandos. ad hanc
Reg. quest. 19. quod tamen sic intelligunt, nisi ille, qui constitutus fuit
Vicarius, esset ex familiaribus continuis commensalibus Cardinalis, ut
notat Gonzalez glo. 51. num. 66. & idem dicendum de Visitatoribus &
aliis Officialibus hujusmodi, licet tam Vicarius, quam isti si sint sine
salario aut expensis non dicantur continui commensales ut notat Garcia
ubi supra.

Omnis promovendi) Textus est elegans in l. Item Mela & ibi DD. ff. ad
l. Aquil.

In suam Odium) Scilicet ut beneficia ipsorum sint reservata.

Non tamen continuis) Et licet panem ex Palatio capiant, non
ideo sunt continui commensales, quia panis ille non recipitur causa fa- 36
miliaritatis, sed honoris: nam ad commensalitatē aliud requiritur quā
solus panis, Gomez. ad Reg. de impet. benef. vac. per obitum famil. Card. questio.

Hinc dicitur quod familiares Cardinalium, qui haberent expensas
victus, seu partem ut loquuntur, non ut familiares & servitores, sed ut
amici aut consanguinei, vel ex eleemosyna, vel alia de causa, non sunt isti 37
familiares, ne eorum beneficia sunt reservata, Bonif. in c. em. fin. de celeb.

missar. num. 34. Simonetta d. q. 35. num. 6. Mascard. quest. 755. num. 3. atq; ita
in terminis de Ferdin. Mexia de Mendoca nepote ex sorore Card. D. Jo.

de Mendoca fuit resolutum in una Salmantina & Albulen. Benef. 9. Junii
1596. coram D. Pegna, his verbis: Rota censuit Don-Ferdinandum non
fuisse familiarem Bo. mem. Cardinalis de Mendoca ad effectum, ut bene-
ficia per ejus obitum vacantia remanserint reservata, nam cum ad istum
effectum requiratur mens & dens, Sarnen in d. Regul. 30. questio. 13. & ex
qualitate personæ receptæ, & intentione serviendi colligatur, quis sit vel
non sit familiaris, in casu proposito hæc omnia excludebant familiarita-
tem: quia cum is esset nepos Cardinalis, licet ei conviveret, non inten-
debat illi inservire tanquam familiaris, nec ut talis receptus erat
vide Flam. Paris. de Reserv. lib. 10. c. 3.

**

G3

IN

EGLIA
ARIVM
NTARIA
GVLAS
LARUS
OLICA
III
3